

ZIUA STATISTICIANULUI
ÎN REPUBLICA MOLDOVA
20.10.2018
STATISTICI MAI BUNE
PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Noțiuni generale privind statistica de gen

22-23 noiembrie 2018

Sex versus gen/gender: care este diferența?

Sex

- Bărbat / Femeie
- Caracteristici biologice
- Relativ stabil în timp

Gen

- Norme sociale
- Așteptări privind rolurile femeilor/bărbaților, fetelor/băieților
- Ceea ce înseamnă/se vrea să fie 'masculin' și 'feminin'
- Se modifică în timp

Sex sau gen?

- Femeile dau naștere copiilor, bărbații – nu (Sex)
- Fetițele sunt blânde, gingașe, băieții sunt năzbâtioși (Gender)
- Bărbații sunt lideri și factori de decizie mai capabili (Gender)
- Vocea se schimbă atunci când băieții ajung la pubertate (Sex)
- Femeile tind să lucreze ca asistente medicale și profesoare de școală, bărbații au tendința de a lucra în calitate de (Gender) doctori și profesori universitari

ZIUA STATISTICIANULUI
ÎN REPUBLICA MOLDOVA
20.10.2018
STATISTICI MAI BUNE
PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Ce este STATISTICA DE GEN

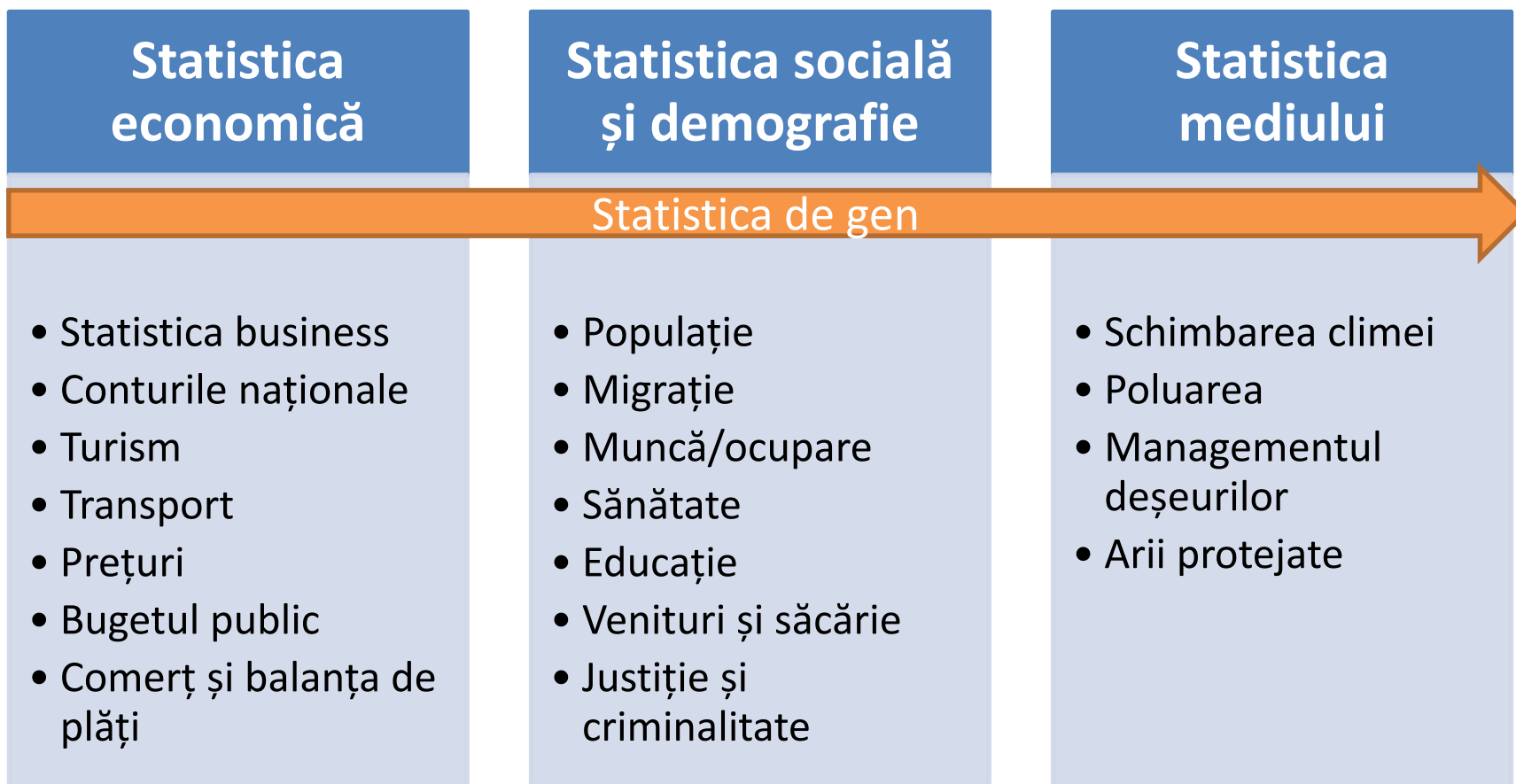
PENTRU CE e nevoie de date și informație statistică?

Statistica este
“știința colectării, clasificării,
prezentării, interpretării
datelor numerice și a
folosirii acestora pentru a
formula concluzii și a lua
decizii”.

- ❖ Elaborarea și monitorizarea cadrului legislativ și strategic;
- ❖ Elaborarea de instrumente de intervenție pe piață;
- ❖ Cercetări științifice;
- ❖ Proces educațional;
- ❖ Informarea publicului larg;
- ❖ Comparabilitatea internațională.

domeniu al statisticii, care traversează orizontal domeniile tradiționale ale statisticii cu scopul de a **identifica, produce și disemina** statistici care reflectă realitatea vieții femeilor și bărbaților, și ajută să înțelegem cum problemele de gen afectează indivizii și societatea
(UNECE)

ZIUA STATISTICIANULUI
ÎN REPUBLICA MOLDOVA
20.10.2018
STATISTICI MAI BUNE

Statistica de gen

- ✓ reprezintă statistici care reflectă diferențele și inegalitățile dintre femei și bărbați în toate domeniile vieții
(UNSD *The World's Women 2005*)

- ✓ nu este doar despre femei, ci despre rolurile și situația socio-economică diferită a femeilor și bărbaților în societate

Statistici de gen

1. Datele sunt colectate și prezentate în funcție de sex ca dezagregare primară și generală
2. Datele reflectă aspecte/probleme de gen: roluri, diviziunea muncii, acces și control asupra resurselor, beneficii de care se pot bucura, deținerea puterii și participarea la luarea deciziilor
3. Datele se bazează pe concepte și definiții care reflectă diferențele dintre femei și bărbaților și captează cu precizie toate aspectele vieții lor
4. Metodele de colectare a datelor iau în considerare stereotipurile și factorii sociali și culturali care ar putea cauza interpretare/utilizare confuză sau tendențioasă (din perspectiva de gen) a datelor

Sursele statisticilor de gen

1. Recensăminte

(**exhaustiv** - cuprinde toată populația/unitățile, de regulă este realizat odată la 10 ani)

*Recensământul
întreprinderilor
(BNS)*

*Recensământul
copiilor
(MSMPS)*

RECENSĂMÎNTUL
POPULAȚIEI ȘI AL LOCUINTELOR
2014

2. Cercetări și/sau Studii

(**selective** - prin eșantion, datele se extind la toată populația studiată)

Cercetări statistice realizate de BNS

*Cercetarea Bugetelor
Gospodăriilor Casnice
(CBGC)*

*Ancheta
Forței de
Muncă (AFM)*

*Ancheta
Structurală
(ASA)*

*Module
tematice:*

Utilizarea Timpului
Time Use Survey

VIOLENȚA față de
femei în familie

Abordări ale EXCLUZIUNII SOCIALE

Voluntariatul

Munca copiilor

3. Date administrative

(registre administrative, baze de date)

- *Registrul de evidență a populației*
- *Fluxul migrațional*
- *Numărul infracțiunilor*

EXEMPLE:

**Studii realizate de alte instituții, ONG,
mediul academic**
sondaje, studii sociologice

În general, o singură sursă de date nu este suficientă, este preferabil datele cantitative să fie complementate cu date calitative

Datele dintr-o sursă, uneori, trebuie să fie combinate cu datele din altă sursă pentru a produce anumiți indicatori statistici

Este important ca datele combinate să fie comparabile

De exemplu :

- se referă la aceeași perioadă de timp
- același domeniu de aplicare
- se referă la aceeași unitate statistică (gospodărie/ individ)
- au aceeași definiție

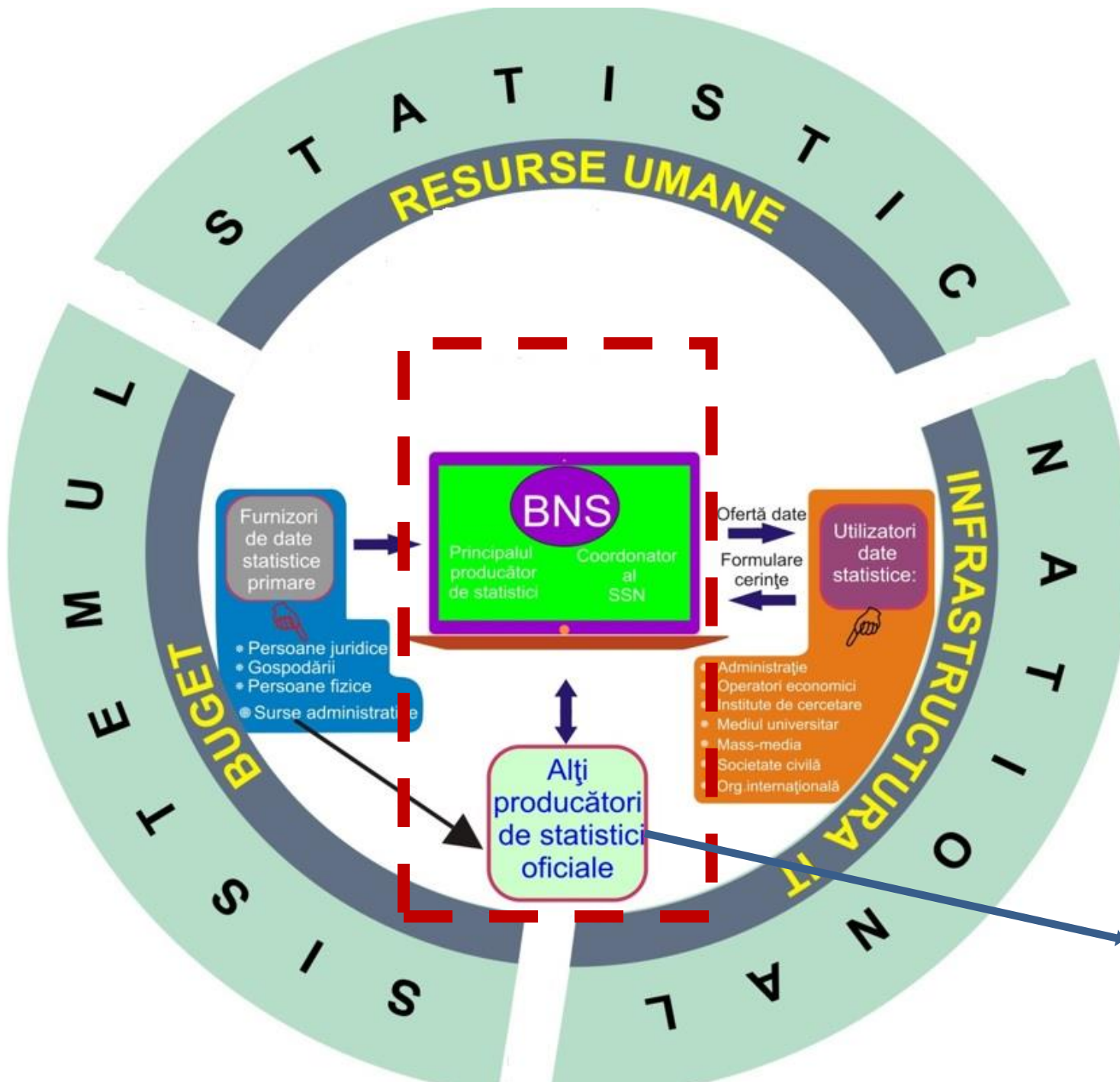
Țineți minte...

Datele administrative-

Avantaj: de a furniza date rapid și mai frecvente decât cercetările prin sondaj!

Dezavantaj: utilitatea poate fi limitată, dat fiind că scopul principal este colectarea datelor pentru evidența internă și nu producerea de statistici, definițiile și populația de referință pot fi diferite decât cele statistice!

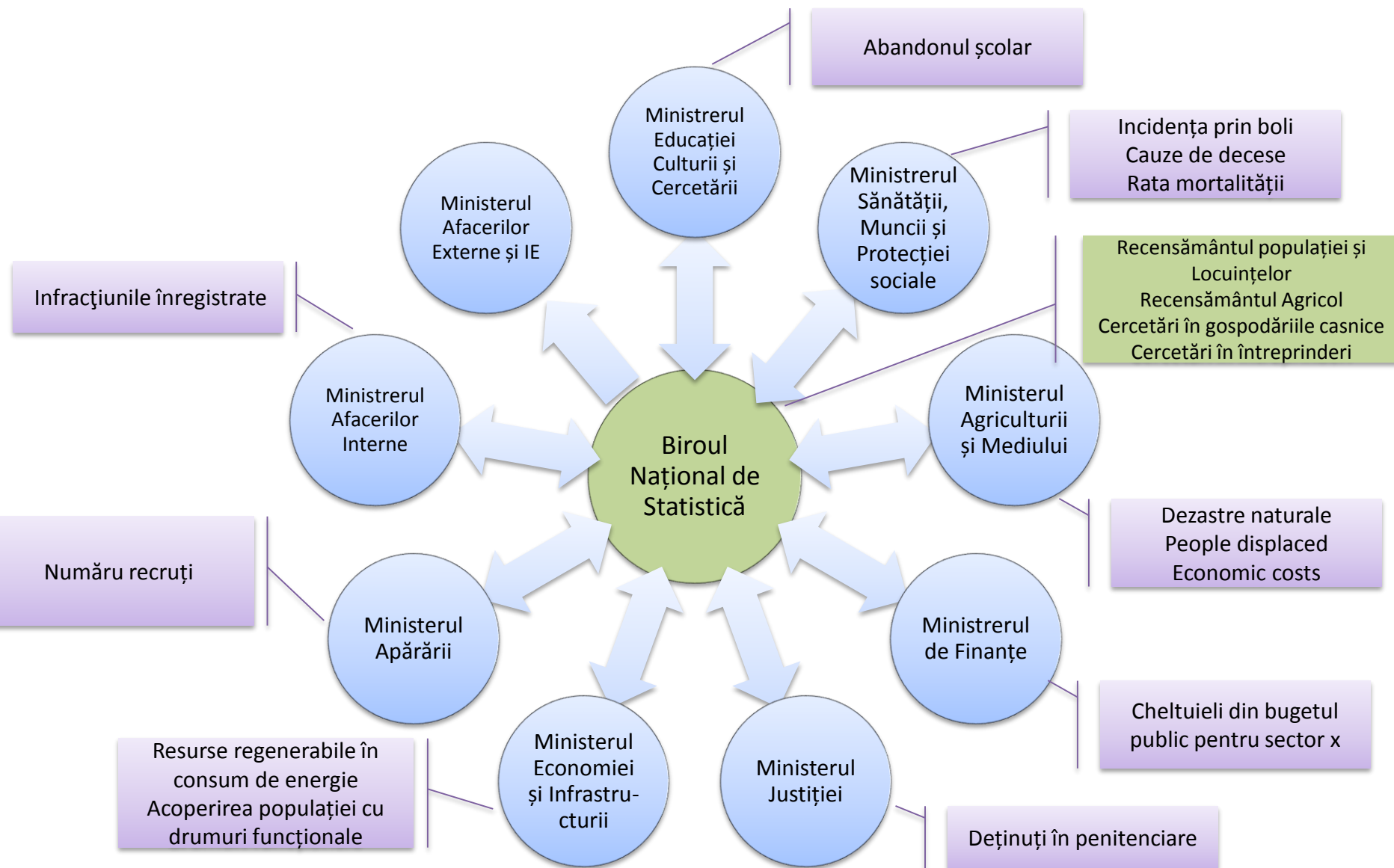
Atenție la marja de eroare a studiilor sociologice

unități statistice
din **ministere** de
resort sau agenții
specializate

alte organizații ce
produc statistici
oficiale (ex. Banca
Națională)

Sistemul Statistic Național

De ce avem nevoie de statistici de gen?

- ❖ Înțelegerea situației și rolului de facto al femeilor și bărbaților în societate;
- ❖ Promovarea analizei și a cercetărilor în domeniul inechităților de gen;
- ❖ Monitorizarea progresului privind egalitatea de șanse și a drepturilor fundamentale ale femeilor și fetelor;
- ❖ Elaborarea de politici și programe orientate pentru dezvoltarea capitalului uman și a forței de muncă;
- ❖ Integrarea dimensiunii de gen în dezvoltarea durabilă și politicile de includere socială, politicile de reducere a violenței față de femei, etc.

Integrarea dimensiunii de gen în statistică (1):

- ❖ nu doar simpla dezagregare a datelor în funcție de sex;
- ❖ datele statistice trebuie să fie colectate, analizate și diseminate fiind considerați factorii de gen care au impact asupra situației femeilor și bărbaților;
- ❖ implică cooperarea între producătorii de date statistice și utilizatori: nevoi specifice acoperite de produse statistice specifice;
- ❖ trecerea de la statistici cu referire la **femei** la statistici cu referire la **femei și bărbați**.

Integrarea dimensiunii de gen în statistică (2):

- ❖ Colectarea statisticilor de gen trebuie să devină parte componentă a întregului sistem statistici, fiind parcurse toate etapele procesului de producere a unui indicator statistic;
- ❖ Statisticile de gen trebuie revizuite periodic astfel încât să reflecte factorii și consecințele inechităților gender;
- ❖ Utilizarea conceptelor și definițiilor comparabile în timp și în spațiu (țări, regiuni, etc.).

Dezagregat pe sexe versus sensibil la gen

Statistici dezagregate pe sexe

- reprezintă numărul de bărbați și femei într-o anumită populație analizată
- sunt pur și simplu date colectate și procesate separat pentru femei și bărbați

EXEMPLU:

- 60% din femei din țara X sunt analfabete în anul Y, comparativ cu 30% dintre femei 5 ani în urmă

Indicatori sensibili la dimensiunea de gen

- ❖ Indicator care oferă evidențe/dovezi privind statutul femeilor și bărbaților față de un anumit standard agreat de societate sau un grup de referință bine determinat
- ❖ Indicator care reflectă schimbările de gen survenite în societate într-o anumită perioadă de timp

EXEMPLU:

- ❖ 10% din femei din țara X sunt analfabete în anul Y comparativ cu 5% din bărbați, iar 5 ani în urmă 30% din femei, și respectiv, 13% din bărbați erau analfabete/ți

Indicatori cantitativi versus Indicatori calitativi

Indicatori cantitativi

- ❑ definesc domeniile problematicei de gen
- ❑ produc rezultate cuantificabile, concentrându-se pe aspecte care pot fi numărate
  - ✓ *Ponderea femeilor și bărbaților în parlament*
  - ✓ *Câștigul salarial al bărbaților și femeilor*
  - ✓ *Ratele de cuprindere în învățământ pentru fete și băieți*
- ❑ arată schimbări în domeniile problematicei de gen în timp

Indicatori calitativi

- ❖ oferă înțelegere / explicații problematicei de gen
- ❖ reflectă experiențele, opiniile, atitudinile și sentimentele oamenilor
  - ✓ *experiențele femeilor cu privire la constrângerile sau avantajele muncii în sectorul informal;*
  - ✓ *opiniile bărbaților și femeilor cu privire la cauzele și consecințele violenței domestice*
- ❖ discuțiile în drup (focus-group), interviuri în profunzime, etc. sunt utilizate pentru a colecta date pentru indicatori calitativi și sondaje care măsoară percepțiile și opiniile

Cadrul legal privind producerea indicatorilor sensibil la dimensiunea de gen:

✓ Legea nr. 5 (09.02.2006) “Cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați”

Articolul 19. Competența autorităților publice centrale de specialitate

(3) În cadrul autorităților administrației publice centrale de specialitate funcționează grupul coordonator în domeniul gender...

Art. 22 Statistica gender

(1) Biroul Național de Statistică va colecta, prelucra și generaliza informațiile statistice dezagregate pe sexe.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale, partidele, alte organizații social-politice, persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător vor prezenta Biroului Național de Statistică informațiile necesare dezagregate pe sexe.

Utilizarea statisticilor/indicatorilor în procesul de elaborare a politicilor

- ❖ Care sunt prioritățile, obiectivele strategice?
- ❖ Care sunt statisticile/indicatori necesari pentru monitorizare și evaluare;
- ❖ Care statistici/indicatori există?
- ❖ Indicatorii statistici sunt disponibili pentru a fi utilizați?
- ❖ Care este sursa de date a indicatorilor?
- ❖ Care este procesul de colectare a datelor?
- ❖ Care este sfera de cuprindere a indicatorului (populația de referință)?
- ❖ Care este periodicitatea de colectare (perioada de referință)?
- ❖ CALITATEA INDICATORULUI!

metadate

Ce este un indicator?

- ✓ Indicatorul ‘indică’ dar nu explică
- ✓ Bază pentru analizele viitoare

Care sunt principiile de selectare a unui indicator bun?

- ✓ **Simplitate**, cât este posibil și **complexitate**, atât cât este necesar;
- ✓ **Comparabilitate**, cât este posibil și **specificitate națională**, atât cât este necesar;
- ✓ **Dimensiune redusă**, cât este posibil, dar cât se poate de util pentru decidenții politici;
- ✓ Indicatorii trebuie să aibă o interpretare clară și general acceptată;
- ✓ Datele trebuie să ajute în deciziile de politici, însă nu trebuie să fie subiect de manipulare politică

ZIUA STATISTICIANULUI
ÎN REPUBLICA MOLDOVA
20.10.2018
STATISTICI MAI BUNE
PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Criterii de selecție a unui indicator statistic (criterii de calitate)

- ❖ Relevant cadrului strategic
- ❖ Măsurabil/cuantificabil
- ❖ Claritatea definiției/noțiunii
- ❖ Întrunește anumite criterii de calitate:
  - ✓ Precizie
  - ✓ Promptitudine
  - ✓ Punctualitate
  - ✓ Coerență și comparabilitate
  - ✓ Accesibilitate
  - ✓ Metodologie solidă
  - ✓ Proceduri statistice adecvate
  - ✓ Sarcină de răspuns adecvată pentru respondenți
- ❖ Cost eficiență

S	Simple
M	Measurable
A	Adapted
R	Robust
T	Timely

S	Specific
M	Measurable
A	Attainable
R	Relevant
T	Timely

Committee for the Coordination
of Statistical Activities (CCSA)

Statistica de gen

- Set de indicatori gender de bază
- Ghiduri, manuale și materiale de instruire
- Asistență tehnică
- Analize globale și regionale
- Standarde, metode, clasificatoare
- Suport financiar
- Schimb de experiență
- Baze de date și analize de gen

Sumar:

statistici

date

suport

dovezi

verificare

fapte

**Elaborarea de politici
bazate pe dovezi**

- Sex și gen sunt concepte diferite
- Statisticile oficiale sunt acelea publicate de instituțiile guvernamentale abilitate și organizațiile internaționale specializate
- Statisticile oferă evidențe imparțiale
- Statisticile de gen se regăsesc în toate domeniile statistice tradiționale și oferă informații calitative despre femei și bărbați, fete și băieți
- Întregul Sistem Statistic Național participă la producerea statisticilor de gen
- Sistem Statistic Internațional oferă suport și ghidare în producerea și utilizarea statisticilor de gen

ZIUA STATISTICIANULUI
ÎN REPUBLICA MOLDOVA
20.10.2018
STATISTICI MAI BUNE
PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Mulțumesc pentru atenție!

www.statistica.md

gender@statistica.gov.md